

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

R.P. Richardi Lyncei ... Vniversa Philosophia Scholastica

Complectens Physicam, siue Scientiam de Corpore naturali

Lynch, Richard

Lvgdvni, 1654

Cap. I. Nvtritionem proprie vitalem esse verius est.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95236](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95236)

propugnant: partes enim equi esse incompletas inquirunt, nihil aliud est, quam eas continuari, siue in vnum totum integrale coalescere posse: ergo, ubi eas continuari posse, eo quod incompletæ sint, asseritur, idem per se ipsa idem, & solis nominibus diuersum asseritur. Verum in primis breuiter dici potest, partes illas esse incompletas, easque continuari posse, tametsi sit idem re ipsa, ratione tamen nostra distingui, cum prius sit ratione nostra rem aliquam in se incompletam esse, quam per unionem cum alia cõpleri posse; ideoque hoc secundum accidat, quia illud prius verum est: at hæc distinctio rationis satis superque est, ne idem per idem vitiose explicetur, vt in homine per animal rationale explicato conspicuum est. Deinde verius est, non esse idem re ipsa, partes equi, aliatve quasvunque res incompletas esse, & naturaliter continuari posse; cum caput humanum, & collum equinum verbi gratia partes incompletæ sint, naturaliter continuari nequeant. Ad postremum exemplum respondeo, unionem essentiali in aliquibus quidem, non tamen in omnibus oppositas conditiones fortiri: alias, cum altera sit modus, & interdum substantia; altera nunquam modus, nunquamve substantia esse posset.

34. Arguunt secundo: vna, eademque animarationalis est simul intellectiua, sensitua, vegetatiua, & loco motiua; at non obstante hac operationum, & accidentium diuersitate anima rationalis diuersæ speciei à semetipsa non est: ergo, quamuis partes organice belluarum diuersas operationes, ac diuersa accidentia ab intrinseco, & per se sortiantur, non propterea diuersæ speciei esse censi debent. Respondeo: diuersitas operationum, & accidentium, tametsi propriè, & per se conueniat; non propterea distinctionem, ac proinde nec dissimilitudinem cum distinctione coniunctam semper arguit, vt exemplum nuper propositum conuincit: cæterum supposita distinctione adæquata duarum rerum in iis dissimilitudinem, & diuersitatem arguit, vt argumentum initio cap. præcedentis propositum suadet, & quod in præsentī opponitur, non dissuadet: ex quo fit, partes belluarum, supposita in eis distinctione formarum non posse non esse substantialiter dissimiles.

35. Arguunt tertio: materia cœlestis ab intrinseco & inamissibiliter formam cœlestem possidet, & tamen eam determinatè non exigit, sed vel eam, vel formam sublunarem; cum probabile sit, eam esse eiusdem speciei cum materia sublunari: igitur, tametsi caput equinum ab intrinseco, & inamissibiliter peculiare operationes, ac dispositiones possideat; non propterea eas determinatè postulabit, sicut ad diuersitatem specificam ab aliis partibus oportet. Ad hoc argumentum, missis aliorum responsionibus, quas in præsentī impugnatè non vacat, breuiter respondeo: cum forma cœlestis, vt aduersarij supponunt, incorruptibilis sit, eius propria, per se, & inamissibilis possessio in ipsiusmet determinatam exigentiam refundi potest, quin necesse sit, vt materia cœlestis eam formam determinatè exigit, sed potius vt ab illa determinatè exigatur. Hæc autem ratio non militat in accidentibus partium dissimilium corporis animati, quæ proculdubio corruptibilia sunt.

36. Partes organicas etiam hominis substantiali-

ter dissimiles esse tenent, plerique eorum, quos supra pro ass. i. retulimus: Vnde arguunt huc in modum: caput humanum, & cor humanum diuersas operationes, ac dispositiones ab intrinseco, & inamissibiliter sibi vendicant: igitur substantialiter dissimilia, ac specie diuersa sunt. Verum respondeo: vt diuersitas dispositionum substantialem dissimilitudinem, ac diuersitatem specificam arguat, cadere debet super res distinctas, vt proximè insinuatum est: cum igitur caput humanum, & cor humanum quoad omnes vtriusque partes, partim numero, partim specie indistincta sint, diuersitas operationum, ac dispositionum nullam in vtroque membro substantialem dissimilitudinem, ac diuersitatem specificam arguere poterit. Hic animaduertendum ad extremum huius capitis est, partes belluarum, tametsi ex suppositione superius posita dici debeant substantialiter dissimiles, tamen absolute loquendo esse substantialiter similes, & homogeneas: ratio est, quia omnes informantur vna atque indiuisibili forma substantiali, non verò integraliter multiplici, & diuidua, vt constabit in Metaphysica: vnde quæ argumenta suadent, partes hominis vna, eademque forma substantiali animatas eo ipso esse substantialiter similes, eadem suadent, atque persuadent similitudinem substantialem inter partes belluarum.

TRACTATUS III.

De Vita nutritiua.

CAPVT PRIMVM.

Nutritionem propriè vitalem esse verius est.

CVM significatio vocum arbitraria sit, & ex imponentium libito dependeat, quoties ea in questionem adducitur, sicuti in præsentī, authoritatis potissimum momenta spectanda sunt: iis autem spectatis vsque adeo certum est, nutritionem propriè vitalem appellandam esse, vt absque magna nouitatis, ac temeritatis etiam inuidia negari nequeat. Suadet ergo primo Scriptura, nam epistola i. ad Corint. c. 5. habetur; quod seminas non viuificatur, nisi prius moriatur, & Ioan. 12. cap. nisi granum frumenti cadens in terram mortuum fuerit, & Psalmo. 77. occidit in grandinem vineas eorum. Deinde suadet ex Patribus: nam in primis Augustinus libro 8. de ciuit. Dei cap. 6. inquit ibi: siue omnem vitam, vel quæ nutrit, & continet, qualis est in arboribus; vel quæ hæc habet, & sentit, qualis est in pecoribus, &c. Dionysius etiam cap. 6. de diuinis nominib. inquit, ibi: ipsi enim nihil est contrarium; ex ipsa enim viuificantur, & circumfloreant, & animalia omnia, & plantæ; & siue intellectualem dicat, siue rationalem, siue sensibilem, & augmentatiuam, siue qualemcumque vitam, aut vitæ principium, aut vitæ substantiam, ex ipsa viuunt, & viuificantur, quæ est super omnem vitam, & in ipsa secundum causas

causam vniformiter praeceperunt. Gregorius Magnus homil. 3. in Euangelia, inquit, ibi: ex favore ergo ad fructum reuiuiscit arbor. Demum, ut aliorum Parrum censu supercedam, Claudianus Mamertus lib. 1. de statu animae cap. 21. inquit, ibi: gratias ergo etsi non quantas debet, vel quantas potest, creatori suo totus homo referat, qui illi ineffabili largitate essentiam cum lapidibus, vitam seminalem, cum herbis, & arboribus, vitam sensualem, eandemque animalem cum pecudibus, vitam rationalem cum Angelis dedit.

2. Praeterea suaderetur auctoritate philosophica: siquidem Aristoteles non solum testimoniis supra tract. 1. cap. 2. adductis nutritionem vitalem esse profiteretur, verum etiam luculentissime 2. de anima cap. 4. in hac verba: fit etiam per animam & alteratio & accretio; sensus enim alteratio quaedam esse videtur, sentitque nihil, quod non habet animam: eadem est de accretione, decrementumque ratio: nihil enim incrementa naturaliter, decrementaue suscipit, quod non nutriatur: & nihil prorsus nutritur, quod vitae particeps non sit. Aristotelem Thomistae, Scotistae, Nominales ac nostrae scholae Doctores, omnesque Peripatetici sequuntur. Tandem id ipsum ratione suaderetur: quia ut tra. 1. cap. 2. & 3. explicatum manet, nutritio plantarum, & animalium habet aliquid speciale, quod nulli ali augmento conuenit, omni alio longe artificiosior, & perfectior est: cur igitur vitae nomine, praeter quouis alio augmento, insigniri non poterit,

CAPVT II.

Fit satis argumentis contrariis.

3. Enimvero antiquissimi Stoici nutritionem inter vitae functiones minimè censent, plantaeque, quantumlibet nutrantur, viuere inficiantur: horum sententiam è tenebris, quibus tot saeculis sepulta fuit, in lucem reuocarunt aliqui Recentiores, quorum haec sunt fundamenta. Si plantae propriè viuere, haud secus ac animalia, & spiritalia viuunt, daretur utique ratio communis vniuersae vitae, quae utrorumque vitam complecteretur: at eiusmodi ratio communis vniuersae nulla datur, ut superius tract. 1. ostensum est. Secundo: quia celsi quique non viuunt, sunt causae generatrices plantarum, ut vel ex eo constet, quod si desuper tegantur, & caelorum aspectus, influxusque ab iis arceantur, statim arescent, & interibunt: haud secus ac calor in absentia ignis perire solet: quemadmodum ergo ignis causae caloris, sic caeli plantarum causae censeri debent. Arguunt tercio auctoritate sacrae Scripturae, quae sola cognoscitiua viuientium nomine complectitur: siquidem missis aliis testimoniis, 1. Genes. dicitur: ecce dedi vobis omnem herbam afferentem semen super terram, & vniuersa ligna, quae habent in semetipsis sementem generis sui, ut sint vobis in escam, & cunctis animantibus terra, omniue volucris caeli, & vniuersis, quae mouentur in terra, & in quibus est anima viuens, ut habeant ad vescendum. Vnde sic argumentari licet: herba in prima mundi molitione data est à Deo in escam omni viuenti, siue cunctis, in quibus erat anima viuens: at non data est in escam, cibum ve plantis, ut ma-

nifestum est. Quarto & ultimo arguunt auctoritate Parrum: nam Augustinus lib. de spiritu, & anima cap. 9. ait ibi: sicut etiam virgulta, & herbas sine anima moueri, & incrementum habere videmus, & lib. 6. de Genesi ad litteram cap. 16. ibi: nam & nobis nisi inesset etiam ille motus, neque crescerent nostra corpora, neque ungues, capillosque producerent; sed si hoc solum esset in nobis, sine sensu, motuque illo spontaneo non diceretur homo factus in animam viuam. Damascenus lib. 2. fidei orthodoxae cap. 6. nullus, inquit, celos ac sydera animata esse existimet, anima quippe, ac sensu carent: quasi animam, ac sensum, & carentiam vnius, ac carentiam alterius perinde esse censcat. Chrysostomus homil. 6. in cap. 1. Geneseos ibi: vide inquit, quomodo & terra iterum duplicem nobis affert fructum, & mandaco Domini comministratur: tum quidem seminum edebat germina, nunc autem animata, alia quadrupedia, & reptilia pecora, & feras. Quibus verbis semina, quae vegetantur ab animalibus tanquam inanima ab animatis discernit.

4. Verum haec argumenta non videntur. Ad primum hoc lib. 10. tract. 1. cap. 1. satisfactum est. Ad secundum supra lib. 4. tract. 7. de causa efficiendi creaturae, cum de concursu accidentium in substantiam ageremus. Ad tertium, & quartum argumentum responderi potest iis Scripturae, ac Parrum testimoniis. animam plantis luculenter negari, non propterea tamen vitam iis negari: anima quippe, & vita synonymae non sunt, ut vulgo existimatur, sed diuersum quid significant: illa videlicet solam facultatem cognoscitiuam, haec vero facultatem, seu cognoscitiuam, seu etiam nutritiuam, aut loco motiuam. Haec autem ratio discriminis facile suaderi potest: tum quia quorsum diceretur in principio Generis, aliqua à Deo facta, vel facienda esse in animam viuentem, nisi anima, & vita aliquid distinctum significarent: tum quia anima est abstractum huius concreti animalis: at animal non viuens utcumque, sed viuens sensibile significat, ut omnes fatentur: anima ergo vitam non quaecumque, sed sensibilem significat: tum demum quia id expressè docet praeter alios Patres, quos referre non vacat, Mamertus ubi supra cap. 2. 1. quare abs te, herbas, & arbuta utrumne neges viuere, an forsitan dicas, his ipsis viuentibus, ut viuant, animas inesse: sed animata si essent, motu proprio non carerent, quia sunt quae mouentur motu non proprio; sentirent etiam vlnus inflatum: sed haec talibus non inesse; vel de ossium sectione, & capillorum, atque unguum praecisione cognoscimus, quae sine vilo sensu doloris abscondimus: est ergo etiam ibi vita, ubi non est anima. Haecenus ille: quanquam autem Philosophi vitam, animamque confundant, ut ex allegatis Aristotelis aliorumque testimoniis liquet: ceterum satis est, Scripturas, & Patres aliter plerumque loqui, ut eorum testimoniis satisfiat. Quod si mauis, dicito, vitam bifariam sumi posse, proprie nimirum, & propriissime: ut in simili de scientia in Dial.ctica lib. 2. tract. 3. cap. 2. ex communi Auctorum vlu philosophari sumus: vitam autem propriissime, non vero proprie, sumptam apud Patres, & Scripturas plantis denegari.